

གྱིས་པའི་དུས་དེའ།
འདྲོད་ཐེངས། 7

The Tibetan Arts and Literature Initiative (TALI) supports projects that promote Tibetan culture and language in Tibetan areas within the People's Republic of China. TALI is a non-profit, non-governmental organization with no political or religious affiliations.

རི་མོ་དང་དུས་དེབ་སྤྲིག་མཁན། གསེར་ལྷ་མཆོ།

མཚོའི་ནེ་ཙ། (Puffin)

མཚོའི་ནེ་ཙ་ནི་ཡུ་རོབ་གླིང་ཆེན་(Europe)ཀྱི་རྩ་ཆེའི་འདབ་ཆགས་ཤིག་རེད།
ཁོ་པས་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཚོའི་ནེ་ཙ་(Atlantic puffin) ཞེས་གྲང་འབོད་
གྱི་ཡོད།

ཁོ་པས་བཟོ་དབྱིབས་ལ་མཚན་ཅན་གྱི་མཚུ་ཉི་ཞེག་ཡོད། དགུན་ཁའི་ནམ་དུས་ལ་
མཚུ་ཉི་ཞེག་ཁ་མདོག་དེ་སེར་པོ་ཡིན་པ་དང་། རོ་མོ་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ནམ་དུས་ལ་
མཚུ་ཉི་ཞེག་ཁ་མདོག་དེ་ལི་ཏང་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་བཞིན་ཁོ་པའི་མཚུ་ཉི་ཞེག་བར་དུ་ཉ་རྒྱུང་
སྤྲིང་ཉ་རྒྱུང་མང་པོ་ཞིག་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ནས་ཁྱེར་ཐུབ།

ཁོ་པའི་གཤོག་པ་ཐུང་ཐུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ནམ་མཁའི་སྒྲིང་དུ་འཕྱར་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ལ་ཡང་འཕྱར་བ་ལྟར་རྒྱ་
རྒྱལ་མགོགས་པོ་རྒྱག་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་
ལྡན་ཡོད།

ཁོ་པས་ངང་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འདྲ་བ་ཆ་གཅིག་ཡོད།
རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཁོ་པའི་མཚུ་ཉི་ཞེག་བཞིན་
དགུན་ཁའི་ནམ་དུས་ལ་ཁ་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་
པ་དང་། རོ་མོ་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ནམ་དུས་
ལ་ཁ་མདོག་ལི་ཏང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

མཚོ་བྱ་དེའི་རིགས་ནི་གནམ་ལ་འཕྱར་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ལ་འཛུལ་
ནས་ཆ་རྒྱལ་རྒྱག་ཐུབ་པའི་སློབ་ཆགས་ཤིག་རེད། ཁོ་པས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་བྱ་
མའི་ཉ་རྒྱུང་སྤྲིང་(sand lance) ལ་སོགས་པའི་ཉ་མོ་སྤྲིང་དེ་ཚོ་འཛིན་ནས་
ཐ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

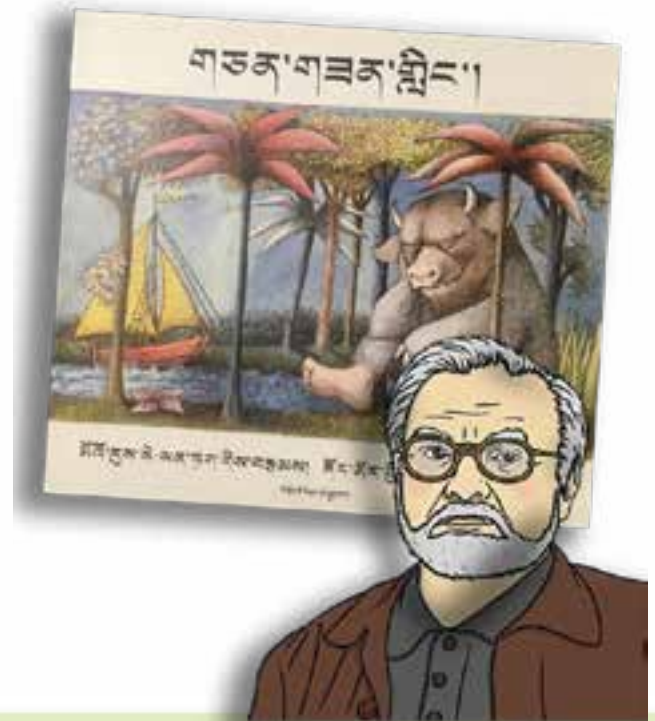

མོར་རའེ་སི་སེན་ཏ་ཁའེ། (Maurice Sendak)

སྐུ་ཞབས་མོར་རའེ་སི་སེན་ཏ་ཁའེ་ནི་ཨ་རིའི་བྱིས་དེབ་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་མཁན་དང་ཚུམ་པ་པོ་
 ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ མོར་དཔེ་སྐྱུན་བྱས་པའི་ཁོང་གི་བྱིས་དེབ་ “གཅན་གཟན་གླིང་།
 Where the Wild Things Are” ཞེས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ནང་གི་བྱིས་དེབ་སྐྱུན་གྲགས་
 ཅན་ཞིག་རུ་གྱུར། བྱིས་དེབ་དེ་དག་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་རྒྱུ་འདྲ་ཡིག་སྐུར་བྱས་ཐེན་ཡོད་པས།
 བོད་སྐད་སྒྲིག་པ་པོ་ཚོས་ལྷ་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ནི་ཨ་རིའི་ནིུ་ཡོག་གོང་ཁྲེང་ལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༩ མོར་འབྲུངས། ཁོང་གི་བྱིས་དེབ་ཐོག་མ་
 དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ མོར་དཔེ་སྐྱུན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་མི་ཆེའི་རིང་དུ་བྱིས་དེབ་ཁྱོན་
 གྲངས་༩༠ ལྷག་ཙམ་ཞིག་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་འཇུག་པར་ཉིད་ནས་གསར་དུ་བརྒྱུ་མས་བྲིས་
 བྱས་ཡོད། དེའི་ཁོད་ཀྱི་བྱིས་དེབ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་གཟེངས་རྒྱགས་འདྲ་མིན་གྲུང་ཐོབ་
 ཟུང་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ནི་བྱིས་དེབ་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་མཁན་དང་ཚུམ་པ་པོ་
 ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱིས་པའི་འགྲེལ་རིས་བཟོ་
 མཁན་དང་། གཞས་མ་གཏམ་གྱི་སྒྲོས་གར་འཁྲབ་
 གཞུང་འབྲི་ཚུམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གྲུང་རེད། ནས་
 བྱིས་དེབ་ཁ་ཤས་ལ་བྱུང་གཤམ་ཐོབ་ཟུང་ཡོད་པ་རེད།

གཏམ་དཔེ།

ཁབ་ཅེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆེམ་མི་རུས། སྒྲོ་ཅེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མི་འགྲུབ།

རྩོམ་པ་

ཁྱེད་རང་གི་མི་སྲིད་པ་བཟང་ཅན་
ཞིག་རེད་ཅག་ རྩོམ་པ་གི་རེ་
ཁྱེད་རང་ལ་ཐན་ཐོག་ཕྱི་ཁྱེད་
འདྲིང་ཡོད།

ཨ་ཇོ་སེང་གེ་ལགས། ཁྱེད་ལ་ལྷ་རྩོག་
ཁྱེད་མཁན་ཡོད་མ་རེད། ང་ལྟོ་ཐོ་
ཡིན་ཅང་། ཁྱེད་ལ་ཅམ་བ་ཉིག་
ཅམ་ཞིག་ལས་སྟེར་ཡུ་མེད།

“འོ། ཁྱེད་རང་མི་དྲང་ཐོ་ཞིག་ཀྱང་འདྲག་
སང་ཉིན་ཞོགས་པ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ལ།
ཁྱེད་རང་གིས་ཁྱེད་མ་ཞིག་ཁྱེད་ནས་
འདྲིང་གོགས།

སང་ཞོགས་དེར་.....

ང་གི་རྩོམ་པ་གི་རེ་ཁྱེད་རང་གི་
ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ལ་འབྱོར་
དགོས་ཡོད།

མི་དབྱུང་པོ་དེ་རྩོམ་པ་གི་རེ་ཁྱེད་རང་གི་
འབྱོར་དུ་འབྱོར།

ངའི་གྲོགས་པོ་ལགས།
ཁྱེད་རང་དུས་མོག་ལ་འབྱོར་སོང་།

འབྱོར་སྐབ་ཅམ་སྐྱོང་སོང་།

ངས་ད་ལྟོ་ཁ་གདངས་དུས། ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་
མིང་པའི་ནང་ནས་གསེར་གང་མང་མང་དུས་ནས་
ཁྱེད་མའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ལྷོ། ཡིན་ན་ཡོད།
ཉི་མ་ཤར་དུས་ངའི་ཁ་ལྷོ་གྲི་རེད། དེའི་གོང་ལ་
ཁྱེད་རང་གི་ལག་པ་ཁྱི་ལོགས་ལ་བརྟེན་ཆར་
དགོས་རེད། དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
སེམས་ལ་བཞག་རོགས།

གསེར། དེ་དངོས་གནས་ཡིན་པ་འདྲ།

རྩོམ་པ་གིས་ཁ་གདངས་ནས་མི་དབྱུང་པོ་དེར་གསེར་ལེན་དུ་བཅུག

དང་ལ་གསེར་འདྲང་ངེས་
རག་སྐྱོང་། ངས་ཁྱེད་མ་
ཁྱེད་ཀྱི་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་པ་
ཡིན། ཨ་ཇོ་སེང་གེ་ལགས།
ད་འགྲིག་སོང་།

བྱིས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཟེགས་མ།

མཚོའི་ནེ་ཙོ། (Puffin)

ནས་རྒྱུན་མཚོའི་ནེ་ཙོ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འཛུལ་ནས་ཟས་འཚོལ་བར་འགྱོ་
 ཐངས་རེར་བྱེ་མའི་ཉ་ཆུང་སྐྱ་རིང་བཅུ་སྟག་ཁ་ཤས་ཤིག་དུས་གཅིག་ཏུ་མཆུ་ཉོའི་བར་དུ་
 འཛིན་ནས་ཉར་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཁོ་པའི་ཡ་མཆུ་དང་ཕྱེ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཟེ་མོ་སྐྱ་ཆུང་
 མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཅང་། ཉ་ཆུང་རྣམས་དེར་ཐུག་ནས་བཟན་པོ་བཟུང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ཐ་སྐད་དོ་སྟོན།

Pants

གོས་ཐུང་།

Short Pants

རྩོར་ཐུང་།

Underwear

རྩུ་རས།

སྤྲུལ་པས་གནམ་མཐོང་བ།

སྤྲུལ་པ་ཁོ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་སྤྲུལ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་ཞིག་བྱིའུ་ཞིག་འཕྲུང་ཡོང་ནས་ཁོ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་བའས།
སྤྲུལ་པས་ “ཁྱེད་རང་ས་ཆ་ག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་སྟེ།” ཞེས་བྱིའུ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཆ་དྲིས་པ་རེད།

བྱིའུ་དེས་“ངས་གནམ་ལ་རྒྱུན་རིང་པོ་ཞེ་དྲག་འཕྲུང་ནས་
ཡོང་བ་ཡིན། ང་ཁ་སློམ་ཅང་། འདི་ལ་རྒྱུ་འཕྲུང་བར་ཡོང་
བ་ཡིན།” ཞེས་ལན་བརྒྱབ་པ་རེད།

སྤྲུལ་པ་དེས་བྱིའུ་ལ་“བཙེ་བའི་གྲོགས་པོ་ལགས། ཁྱེད་
རང་གིས་འུད་ཤོབ་དེ་འདྲ་མ་ཤོད་དྲུང་། གནམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དེ་འདྲས་ག་པར་ཡོད་རེད། ཏ་ཏ། གནམ་གྱི་ཆེ་ཆུང་དེ་
ངའི་ཁོ་ཀྱི་བའི་ཁ་ཅམ་ལས་ཡོད་མ་རེད་” ཅེས་བཤད་པ་རེད།

བྱིའུ་ཡིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ “ཁྱེད་རང་གིས་སྤྲུགས་པའི་སྤྲུལ་ཆ་མ་ཤོད། གནམ་ནི་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ང་ཆོས་གནམ་
གྱི་མཐའ་མཐོང་ཐུབ་གྱི་མ་རེད།” ཅེས་ལན་བརྒྱབ་པ་རེད། སྤྲུལ་པ་དེས་གད་མོ་དགོད་ཀྱིན་དགོད་ཀྱིན་བྱིའུ་དེ་ལ་“ངས་
ནམ་རྒྱུན་ཁོ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་ནས་གནམ་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། བྱས་ཅང་། ངས་ཁོ་ཀྱི་ནས་མོར་འཕྲུལ་ཤོར་སྤྲུལ་གྱི་མ་རེད།”
ཅེས་བཤད་པ་རེད།

སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ཆ་ལ་བྱིའུ་དེ་ཡང་གད་མོ་ཤོར་ནས་བཤད་པར་
“བཙེ་བའི་གྲོགས་པོ་ལགས། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་
སྤྲུལ་ཆ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན། ཁྱེད་རང་གིས་ཁོ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་ཁ་ལ་ཡར་
ཐོན་ནས་མིག་ཅིག་ལྟོས་དྲུང་། གཞི་ནས་ཏ་གོ་གི་རེད།” ཅེས་
བཤད་པ་རེད།

སྤྲུལ་པ་དེས་ཁོ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་ཡར་མཆོངས་ནས་གནམ་
མཐོང་དུས། ཏང་སང་ནས་བྱིའུ་དེ་ལ་“གནམ་འདི་དངོས་
གནམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲག” ཅེས་བཤད། སྤྲུལ་པ་དེར་སྤྲུལ་
པ་དེ་ངོ་ཆ་ཁ་སྤྲུངས་སུ་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད།

སྤྲུང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་བཅོས་སྤྲིལ་བྱས། བསོད་དོན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས།